

Sygn. akt I CSK 539/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa G. M.
przeciwko Redaktorowi Naczelnemu tygodnika "[...]" – T. L.
o nakazanie publikacji sprostowania,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 stycznia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 8 marca 2017 r., sygn. akt VI ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza na rzecz powoda od pozwanego kwotę 360,- (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ k.p.c. wskazując na cechy konstrukcyjne skargi i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. Dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli bez wątpliwości nastąpiły podnoszone w niej uchybienia lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia lub też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesioną skargę.

Skarżący powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej odwołuje się przede wszystkim do naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 39 ust. 1 w zw. z 31a ust. 1 Prawa prasowego kwestionując legitymację bierną T. L. oraz art. 32 ust. 5 Prawa prasowego przez dokonanie ingerencji w warstwę merytoryczną sprostowania i w konsekwencji naruszenie art. 321 § 1 w zw. z 391 § 1 k.p.c. przez orzeczenie co do przedmiotu nie objętego żądaniem powoda.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni

i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. Szczegółowa analiza wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi wskazana przesłanka. Ma rację skarżący, że uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2017 r., III CZP 8/17 (Biul. SN 2017 r., nr 6, poz. 10, KSAG 2017 r., nr 3, poz. 138) została dokonana wykładnia art. 39 ust. 1 Prawa prasowego w ten sposób, że powództwo o opublikowanie sprostowania wytacza się przeciwko redaktorowi naczelnemu właściwego dziennika lub czasopisma, a nie przeciwko osobie fizycznej powołanej na to stanowisko. Umknęło jednak jego uwadze, że orzeczenie Sądu Apelacyjnego zostało wydane przed zapadnięciem tej uchwały, a odmienna wykładnia prezentowana w orzecznictwie Sądu Najwyższego w okresie poprzednim wyjaśniała, iż adresatem roszczenia o opublikowanie sprostowania lub odpowiedzi jest osoba pełniąca funkcję redaktora naczelnego w chwili wystąpienia z roszczeniem, a w razie zmiany osoba będąca redaktorem naczelnym w chwili orzekania (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2008 r., III CZP 79/08, OSNC 2009 r., nr 5, poz. 69, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2014 r., I CSK 387/13, OSNC-ZD 2015 r., nr C, poz. 47). Uchwały Sądu Najwyższego wiążą sądy powszechne oraz Sąd Najwyższy jedynie w razie nadania im statusu zasady prawnej, a takiego uchwała z dnia 22 czerwca 2017 r., III CZP 8/17 nie ma. Brak zatem podstaw do stwierdzenia, że nastąpiła rażąca sprzeczność zaskarżonego wyroku z art. 39 ust. 1 Prawa prasowego z przyczyny uwzględnienia dominującego w dacie orzekania kierunku wykładni tego przepisu, który jak wskazują przytoczone judykaty, podlegał wykładni zmiennej w czasie.

Oczywistej zasadności skargi nie uzasadnia też powołanie naruszenia 32 ust. 5 Prawa prasowego oraz art. 321 § 1 w zw. z 391 § 1 k.p.c. Oczywistości tej zaprzecza jednolity pogląd orzecznictwa w zakresie możliwości jedynie częściowego uwzględnienia powództwa o sprostowanie, czego konsekwencją jest ingerencja w tekst sprostowania pod warunkiem, że konstrukcja tego tekstu nie wyklucza rozdzielenia sprostowań dotyczących

konkretnych faktów. Nie sprzeciwia się temu treść art. 32 ust. 5 Prawa prasowego, bo cel ograniczenia ingerencji redaktora naczelnego i sądu w tekst sprostowania nie pozbawia roszczenia o opublikowanie sprostowania charakteru roszczenia procesowego, co pozwala na jego częściowe uwzględnienie, a w rezultacie również częściowe oddalenie (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2008 r., III CZP 79/08, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2008 r. I CSK 375/07, nie publ.; z dnia 3 września 2009 r. I CSK 58/09, OSNC-ZD z 2010 r. Nr 2, poz. 59, z dnia 12 stycznia 2017 r., I CSK 61/16, nie publ.). Nie ma zatem podstaw do przyjęcia, że nastąpiły uchybienia wskazanym przepisom prawa o charakterze elementarnym, mającym charakter oczywisty i widoczny *prima facie*.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 8 ust. 1 pkt 2 i 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

aw

jw